

Sygn. akt II Ca 187/16

POSTANOWIENIE

Dnia 2 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra

Protokolant Starszy sekretarz sądowy Krystyna Melchior

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2016 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy ze skargi M. W. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 19 czerwca 2013 roku, wydanym w sprawie I C 1446/12 z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. przeciwko M. W.

o zapłatę kwoty 1702,05 zł z odsetkami:

a) w wysokości 19,72 % w stosunku rocznym od kwoty 1578,17 zł od dnia 7 września 2011 roku do dnia zapłaty,

b) ustawowymi od kwoty 123,88 zł od dnia 2 marca 2012 roku do dnia zapłaty

na skutek apelacji M. W. od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 30 listopada 2015 roku, w sprawie I C 2376/14

postanawia:

I. uchylić zaskarżony wyrok w całości i odrzucić skargę o wznowienie postępowania;

II. zasądzić od M. W. na rzecz Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ca 187/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku oddalił skargę M. W. o wznowienie postępowania (k. 106).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 2 marca 2012 roku Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. skierowała przeciwko M. W. pozew o zapłatę w elektronicznym postępowaniu upominawczym. W dniu 5 kwietnia 2012 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty. Na skutek sprzeciwu wniesionego przez pozwanego M. W. nakaz zapłaty z dnia 5 kwietnia 2012 roku utracił moc i postanowieniem z dnia 15 czerwca 2012 roku sprawa została przekazana do sadu właściwości ogólnej. W Sądzie właściwości ogólnej powód podtrzymał żądanie pozwu wraz z dotychczasową argumentacją.

Sąd Rejonowy ustalił, że w sprawie prowadzonej pod sygnaturą I C 1446/12 termin pierwszej rozprawy wyznaczono na dzień 25 stycznia 2013 roku, kolejny termin wyznaczono na dzień 5 czerwca 2013 roku. Na terminie w dniu 5 czerwca 2013 roku M. W. nie stawił się; z uwagi na chorobę matki przebywał na urlopie. Jeszcze w czerwcu wrócił do pracy. Potem czekał na kolejny termin, nie interesował się sprawą.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 19 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku wydał wyrok w sprawie I C 1446/12, którym uwzględnił powództwo o zapłatę kwoty 1702,05 zł z odsetkami:

a) od kwoty 1578,17 zł z odsetkami umownymi w wysokości 19,72 % od dnia 7 września 2011 roku do dnia zapłaty,

b) od kwoty 123,88 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 2 marca 2012 roku do dnia zapłaty,

i zasądził od pozwanego M. W. na rzecz powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 647 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 10 października 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku nadał klauzulę wykonalności wyrokowi z dnia 19 czerwca 2013 roku w całości i obciążył pozwanego kosztami postępowania klauzulowego.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że o treści wyroku z dnia 19 czerwca 2013 roku M. W. dowiedział się w październiku 2013 roku.

Sąd wskazał, że obdarzył wiarą dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione do tego podmioty, w przepisanej formie i zgodnie z regułami postępowania, a ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Brak również było podstaw do zakwestionowania wiarygodności dokumentów znajdujących się w aktach sprawy I C 1446/12 Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku.

Sąd wskazał, że zeznania złożone przez skarżącego M. W., a odnoszące się do przyczyn jego nieobecności na rozprawie w dniu 5 czerwca 2013 roku i na ogłoszeniu wyroku w dniu 19 czerwca 2013 roku, a także daty, w której powziął wiadomość o jego treści, są wiarygodne, znajdują one bowiem potwierdzenie w innych ujawnionych w toku sprawy dowodach. Są one spójne oraz logiczne.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 399 § 1 k.p.c. i art. 401 pkt 2 k.p.c. i wyjaśnił, że pozbawienie strony możliwości obrony swych praw polega na tym, że z powodu wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej, będących skutkiem naruszenia konkretnych przepisów kodeksu postępowania cywilnego, strona nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części. Pozbawienie strony możliwości obrony swych praw polega na tym, że z powodu wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej strona nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części, nie zaś gdy mimo naruszenia przepisów procesowych strona podjęła czynności procesowe.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisu art. 407 § 1 k.p.c. i wskazał, że skarga M. W. została wniesiona po upływie ustawowego terminu. O treści wyroku z dnia 19 czerwca 2013 roku M. W. dowiedział się w październiku 2013 roku, co oznacza, że trzymiesięczny termin do złożenia skargi o wznowienie postępowania upłynął bezskutecznie, przy czym z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika, że skarżący nie wykazał, że uchybienie terminowi nastąpiło bez jego winy.

Sąd wskazał, że w wyroku z dnia 30 listopada 2015 roku doszło do oczywistej omyłki pisarskiej „skutkującej” użycie słowa „oddala”, zamiast prawidłowo „odrzuca”, co było intencją Sądu.

*

Od wyroku z dnia 30 listopada 2015 roku apelację wniósł M. W., zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

„1) brak konkretnych dowodów potwierdzające stanowisko banku.

2) brak udzielenia odpowiedzi skąd bank znał jego dane osobowe przed podpisaniem oficjalnej umowy tj przed 30.08.2008. Brak stanowiska Sądu oraz banku

3) dlaczego dopiero pismem (pismo z dnia 16.11.2011) dowiedział się, że jego wniosek złożył Agent współpracujący z bankiem. Na podpisanych umowach brak tej informacji.

4) Jak została przeprowadzona weryfikacja dostarczonych przez Agenta” (k. 122-124).

Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku (k. 143-144).

*

W odpowiedzi na apelację Bank (...) Spółka Akcyjna w W., reprezentowany przez pełnomocnika, wniósł o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od M. W. zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 154-155).

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja M. W. jest zasadna, jednak całkowicie z innych przyczyn niż podniesione w jej treści. Inne są również skutki prawne uwzględnienia apelacji, niż te, które objęte zostały wnioskiem apelacyjnym. Sąd Okręgowy nie jest jednak związany wnioskiem apelacji o samo tylko „uchylenie wyroku”.

Skarga M. W. podlegała odrzuceniu już przez Sąd pierwszej instancji na podstawie art. 410 § 1 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., gdyż po pierwsze (A) została wniesiona po upływie przepisanej terminu, a po drugie (B) nie została oparta na ustawowej podstawie.

Przepis art. 410 § 1 k.p.c. stanowi, że sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

÷

(A) Przepis art. 407 § 1 k.p.c. stanowi, że skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji – od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy.

W rozpoznawanej sprawie M. W. dowiedział się o wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 19 czerwca 2013 roku, wydanym w sprawie I C 1446/12, najpóźniej w październiku 2013 roku, co sam przyznaje.

Skoro M. W. dowiedział się o wyroku z dnia 5 czerwca 2013 roku najpóźniej w październiku 2013 roku, to skarga o wznowienie postępowania zakończona tym wyrokiem, która została wniesiona w dniu 14 sierpnia 2014 roku, została wniesiona po upływie przepisanej terminu.

Jako podstawę skargi M. W. wskazywał, że został pozbawiony możliwości działania w sprawie I C 1446/12. W związku z tym skarga o wznowienie postępowania powinna zostać wniesiona w ciągu trzech miesięcy od dnia, w którym skarżący dowiedział się o wyroku. Termin ten upłynął zatem najpóźniej z końcem stycznia 2014 roku, i to przy założeniu, że M. W. dowiedział się o wyroku najpóźniej w dniu 31 października 2013 roku.

÷

(B) Skarga M. W. podlegała również odrzuceniu, gdyż nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia. W związku z tym skarga ta podlegałaby odrzuceniu nawet wówczas, gdyby została wniesiona w ustawowym terminie.

Podstawy wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem określone zostały wyczerpująco w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego, a mianowicie w przepisach art. 401 k.p.c., art. 401¹ k.p.c., art. 403 k.p.c. i art. 404 k.p.c.

Skarga nieoparta na ustawowej podstawie, to nie tylko skarga, która na ustawową podstawę się nie powołuje. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powyższa przyczyna odrzucenia skargi zachodzi nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób nieodpowiadający ustawie, ale także wówczas, gdy wskazane w niej okoliczności wprawdzie dadzą się podciągnąć pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, lecz jednak w rzeczywistości podstawa ta nie występuje (między innymi: postanowienie SN z dnia 18 kwietnia 2011 roku, III UZ 6/11, Lex nr 966822; postanowienie SN z dnia 14 kwietnia 2011 roku, III UZ 10/11, Lex nr 901616; postanowienie SN z dnia 19 marca 2010 roku, II PZ 5/10, Lex nr 583798; postanowienie SN z dnia 11 marca 2009 roku, II UZ 2/09, Lex nr 527081; postanowienie SN z dnia 4 września 2008 roku, IV CZ 71/08, Lex nr 508851; postanowienie SN z dnia 9 maja 2008 roku, II PZ 65/07, OSN P 2009, z. 17-18, poz. 233; postanowienie SN z dnia 22 listopada 2007 roku, III CZ 47/07, Lex nr 533906; postanowienie SN z dnia 21 września 2007 roku, V CZ 88/07, Lex nr 486003; postanowienie SN z dnia 30 maja 2007 roku, IV CZ 22/07, Lex nr 533863; postanowienie SN z dnia 24 stycznia 2007 roku, III CZP 1/07, Lex nr 533907; postanowienie SN z dnia 7 lipca 2005 roku, IV CO 6/05, Lex nr 155376).

Samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401 k.p.c. – art. 404 k.p.c. nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli już z samego jej uzasadnienia wynika, że podnoszona podstawa nie zachodzi. Taka skarga, jako nieoparta na ustawowej podstawie wznowienia, podlega odrzuceniu.

Tego rodzaju sytuacja zachodzi w rozpoznawanej sprawie.

M. W. wskazywał, że sąd bez jego obecności wydał wyrok w sprawie I C 1446/12 i do dnia dzisiejszego nie otrzymał uzasadnienia wyroku (k. 5), jak również, że nie stawił się na rozprawę w dniu 5 czerwca 2013 roku, gdyż przebywał na urlopie z powodu choroby mamy, i nie został zawiadomiony o wydaniu wyroku w dniu 19 czerwca 2013 roku (k. 20).

Okoliczności przytoczone przez M. W. nie stanowiły podstawy wznowienia postępowania.

Z przepisu art. 401 pkt 2 k.p.c. wynika, że można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności, jeżeli skutek naruszenia przepisów prawa strona była pozbawiona możliwości działania.

W rozpoznawanej sprawie skarżący nie wskazuje jakichkolwiek przepisów prawa procesowego, które miałyby zostać naruszone przez sąd lub stronę przeciwną, a przez to pozbawić go możliwości działania w sprawie I C 1446/12.

M. W. został zawiadomiony o terminie rozprawy w dniu 5 czerwca 2013 roku, wyznaczonym w sprawie I C 1446/12. Zawiadomienie o terminie rozprawy zostało mu doręczone w dniu 6 maja 2013 roku, a więc na miesiąc wcześniej, a odbiór tego zawiadomienia pozwany potwierdził własnoręcznym podpisem (k. 162 akt I C 1446/12).

Pozwany nie stawił się na rozprawę w dniu 5 czerwca 2013 roku i nie usprawiedliwił swojej nieobecności, pomimo że Sąd nakazał stawiennictwo obowiązkowe. Pozwany nie wnosił również o odroczenie rozprawy.

Na rozprawie w dniu 5 czerwca 2013 roku przewodniczący zamknął rozprawę, a Sąd Rejonowy odroczył ogłoszenie wyroku do dnia 19 czerwca 2013 roku. W dniu 19 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy wydał wyrok w sprawie I C 1446/12.

Nie istniała żadna podstawa prawna, która zobowiązywałaby Sąd Rejonowy w sprawie I C 1446/12 do zawiadomienia M. W. o odroczeniu ogłoszenia wyroku, a następnie o wydaniu wyroku w dniu 19 czerwca 2013 roku. Przepis art. 327 § 2 k.p.c. nie odnosił się do stanu faktycznego w rozpoznawanej sprawie.

Co więcej, nie istniała również żadna podstawa prawna, która zezwalałaby Sądowi Rejonowemu na takie zawiadomienie.

Podnoszone przez pozwanego przyczyny, z powodu których nie stawiał się na rozprawę w dniu 5 czerwca 2013 roku, nie miały żadnego znaczenia z punktu widzenia ważności postępowania w sprawie I C 1446/12. Mogły co najwyżej stanowić podstawę faktyczną wniosku o przywrócenie terminu do dokonania pewnych czynności procesowych, nie przesądzając jednak ani tego, jakich czynności procesowych mogło to dotyczyć, ani zachowania terminu do złożenia wniosku, jak też zasadności samego wniosku o przywrócenie terminu.

÷

Skoro wniesiona przez M. W. skarga w rzeczywistości nie opiera się na ustawowej podstawie wznowienia, to na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. podlegała ona odrzuceniu już przez Sąd pierwszej instancji. Zaznaczyć przy tym należy, że nie chodzi tutaj o niewskazanie przez M. W. właściwego przepisu normującego podstawy wznowienia postępowania, ale o powołanie się na tego rodzaju okoliczności, które wskazują, że ustawowa podstawa wznowienia postępowania w rzeczywistości nie istnieje.

÷

Nie mają żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia zarzuty M. W. podniesione w apelacji.

W postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania sąd bada przede wszystkim, czy skarga jest dopuszczalna, czy opiera się na ustawowej podstawie wznowienia i czy wniesiona została w przepisany terminie.

Okoliczność, skąd Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. posiadał informacje pozwalające na złożenie M. W. oferty zawarcia umowy kredytu, nie mają żadnego znaczenia dla rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy ze skargi o wznowienie postępowania. Nie miały nawet takiego znaczenia w sprawie I C 1446/12.

Tylko ubocznie należy wskazać, że zawarcie umowy o kartę kredytową zależało tylko i wyłącznie od woli kredytobiorcy.

*

Przepis art. 386 § 3 k.p.c. stanowi, że jeżeli pozew ulega odrzuceniu albo zachodzi podstawa do umorzenia postępowania, sąd drugiej instancji uchyla wyrok oraz odrzuca pozew lub umarza postępowanie.

Powołany przepis ma odpowiednie zastosowanie w postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania.

Mając na uwadze powyższe rozważania, na podstawie art. 386 § 3 k.p.c. w Sąd Okręgowy postanowił uchylić zaskarżony wyrok w całości i odrzucić skargę o wznowienie postępowania.

Sąd pierwszej instancji nie orzekł o kosztach postępowania przed tym Sądem, dlatego też uchylając zaskarżony wyrok i odrzucając skargę o wznowienie postępowania Sąd Okręgowy nie miał podstaw faktycznych i prawnych, aby orzekać o kosztach postępowania, o których nie orzekł w ogóle Sąd pierwszej instancji.

Nie jest trafne stanowisko Sądu pierwszej instancji wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że w wyroku tym znalazła się oczywista omyłka dotycząca sformułowania określającego treść rozstrzygnięcia w przedmiocie skargi o wznowienie postępowania.

Forma orzeczenia, jakie wydał Sąd pierwszej instancji, a więc wyrok, w zestawieniu z treścią rozstrzygnięcia zawartego w wyroku wskazują, że zamiarem Sądu było wydanie orzeczenia merytorycznego w przedmiocie skargi, a dopiero na etapie sporządzenia uzasadnienia Sąd doszedł do przekonania, że skarga została wniesiona po upływie terminu.

Dodatkowym uzasadnieniem dla tego stanowiska jest to, że Sąd pierwszej instancji nie zdecydował się na wydanie postanowienia o sprostowaniu wyroku, ani też postanowienia o odrzuceniu zażalenia M. W.. Konsekwencją wydania postanowienia o sprostowaniu wyroku byłoby bowiem to, że na rozstrzygnięcie odrzucające skargę o wznowienie postępowania przysługiwałoby zażalenie do sądu drugiej instancji, a nie apelacja. W takim układzie apelacja M.

W. musiałaby otrzymać dalszy bieg jako zażalenie na postanowienie z dnia 30 listopada 2015 roku i zażalenie to podlegałoby odrzuceniu z powodu niezachowania terminu do jego wniesienia.

*

Na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy postanowił zasądzić od M. W. na rzecz Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

W związku z tym, że skarga o wznowienie postępowania została odrzucona, M. W. jest jednak stroną przegrywającą sprawę w całości w znaczeniu określonym przez przepisy art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Powinien zatem zwrócić stronie przeciwnej – Bankowi (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. koszty poniesione przez tę Spółkę w postępowaniu odwoławczym. Koszty te obejmują wynagrodzenie pełnomocnika procesowego Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W., ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804). Apelacja M. W. wniesiona bowiem została w dniu 7 stycznia 2016 roku, w więc po wejściu w życie tego rozporządzenia.

Postanowieniem z dnia 2 czerwca 2016 roku, wydanym na rozprawie apelacyjnej, Sąd Okręgowy w Lublinie postanowił sprawdzić wartość przedmiotu zaskarżenia wskazaną w apelacji i ustalić tę wartość na kwotę 1703 zł (k. 175v).

Skoro wartość przedmiotu sporu w sprawie I C 1446/12 wynosiła 1703 zł, a wyrok Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 19 czerwca 2013 roku, wydany w tej sprawie, został zaskarżony w całości skargą o wznowienie postępowania, to wartość przedmiotu sporu w sprawie ze skargi o wznowienie postępowania powinna wynosić również 1703 zł.

Skoro wyrokiem z dnia 30 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku oddalił w całości skargę o wznowienie postępowania, a M. W. zaskarżył ten wyrok w całości apelacją, to wartość przedmiotu zaskarżenia powinna wynosić również 1703 zł.

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w postanowieniu.